

ELERING AS GAASI SISERIIKLIKU VÕRGULEPINGU TÜÜPTINGIMUSED

1. Üldsätted	1
2. Mõisted	3
3. Ülekandeteenuse üldtingimused	4
4. Võrguühenduse fikseerimine	4
5. Gaasi kvaliteedinõuded	6
6. Nõuded kliendi gaasipaigaldisele.....	6
7. Võrguühenduse katkemine ja taastamine.....	7
8. Gaasi koguste mõõtmine ja maksimaalse tarbimisvõimsuse fikseerimine	9
9. Võrguteenuse müük ja arveldamine	10
10. Vastutus kohustuste rikkumise eest	12
11. Teavitamine.....	13
12. Võrgulepingu muutmine ja lõpetamine ning erimeelsuste lahendamine	13

1. Üldsätted

- 1.1 Käesolevad “*Elering AS gaasi siseriikliku ülekandeteenuse tüüptingimused*” (edaspidi: **tüüptingimused**) reguleerivad Elering AS-i (edaspidi: **võrguettevõtja**) ja gaasi jaotusvõrguettevõtja, tarbija ja gaasi tootmissuunalise kliendi (edaspidi: **klient** või ühiselt: **pooled**) vahelisi õiguseid ja kohustusi gaasi siseriikliku ülekandeteenuse osutamisel gaasi ülekandevõrgu kaudu (edaspidi: **võrguteenus**) kui tüüptingimustes ei ole sätestatud teisti.
- 1.2 Tüüptingimused ei reguleeri riikidevahelisi ühenduspunkte, Pakrineeme sissevoolupunkti või gaasiga kauplemist virtuaalses kauplemispunkti. Toodud punktides osutatava võrguteenuse tingimuste reguleerimiseks sõlmib võrguettevõtja turuosalisega eraldiseisva lepingu.
- 1.3 Võrgulepingu sõlminud tootmissuunalisele kliendile ei kohaldata gaasi ülekandevõrku sisestamisel tüüptingimuste peatükki 9. Ülekandevõimsuse broneerimiseks gaasi ülekandesüsteemi sisestamisel ja võrguettevõtjaga arveldamisel peab tootmissuunaline klient sõlmima täiendavalt lepingu dokumendi „*Common Regulations for the Use of Natural Gas Transmission System*“ alusel.

- 1.4 Tüüptingimuste punktis 1.1 nimetatud võrguteenuse osutamiseks sõlmib võrguettevõtja kliendiga gaasi siseriikliku ülekandeteenuse lepingu (edaspidi: **võrguleping**).
- 1.5 Tüüptingimused kehtivad sõlmitavate võrgulepingute ja tüüptingimuste kehtima hakkamise ajal jões olevate võrgulepingute kohta sõltumata sellest, kas tüüptingimused on võrgulepingule lisatud või mitte. Võrgulepingule kohalduvad alati kehtivad tüüptingimused.
- 1.6 Võrguettevõtjal on tüüptingimusi õigus ühepoolset muuta, kooskõlastades ja avalikustades uued tüüptingimused seaduses sätestatud korras.
- 1.7 Tüüptingimuste punktis 1.1 nimetatud võrguteenust osutatakse õigusaktides ettenähtud korras kehtestatud ja avalikustatud hindadega sõltumata sellest, kas hinnakiri on võrgulepingule lisatud.
- 1.8 Võrguettevõtjal on õigus seadusega sätestatud korras ja tingimustel ühepoolset muuta võrguteenuse hinda (edaspidi: **võrgutasu**). Muudetud hinnad on võrguteenuse müügi aluseks alates nende kehtima hakkamisest.
- 1.9 Võrguteenuse arvestamisel lähtutakse liitumispunkti või jaotusvõrgu võrgupiirkonna maksimaalsest võimsusest megavattides (MW).
- 1.10 Võrguettevõtjaga varem sõlmitud liitumis- või võrgulepingus, milles on lepinguline võimsus kokku lepitud tunnis ülekantava gaasi kogusena kuupmeetrit tunnis (m^3/h), teisendab võrguettevõtja liitumispunkti maksimaalse lepingulise võimsuse megavattideks (MW), võttes arvestamise aluseks gaasi kütteväärtuse $10,75 \text{ kWh}/\text{m}^3$ järgneva valemi alusel:

Liitumispunkti lepinguline võimsus megavattides (MW) on võrdne ühe tuhandiku liitumis- või võrgulepingus kokku lepitud lepingulise võimsuse kuupmeetrit tunnis (m^3/h) ja gaasi ülemise kütteväärtuse korrutisega, mis arvutatakse järgmise valemi alusel:

$$P = 0,001 * Q * 10,75$$

kus:

P – liitumispunkti lepinguline võimsus megavattides (MW)

Q – liitumis- või võrgulepingus kokku lepitud lepinguline võimsus kuupmeetrit tunnis (m^3/h)

$10,75$ – gaasi ülemine kütteväärtus kilovatt-tundi kuupmeetri kohta (kWh/m^3)

2. Mõisted

- 2.1 Võrgulepingus ja tüüptingimustes kasutatakse mõisteid õigusaktides, teistes võrguettevõtja tüüptingimustes või alljärgnevalt sätestatud tähenduses:
- 2.1.1 **gaasikatkestus** on gaasi võrguühendust läbiva gaasivarustuse katkestus vastavalt käesolevatele tüüptingimustele;
 - 2.1.2 **gaasi rõhk** on gaasitorustikus oleva gaasi absoluutse rõhu ja õhurõhu vahe;
 - 2.1.3 **tootmisuunaline klient** on isik, kes sisestab gaasi ülekandevõrku;
 - 2.1.4 **gaasi ülekandevõrk** on üle 16-baarise töö rõhuga gaasitorustike ja nendega kohakindlalt seotud ehitiste ning ülekandesüsteemi toimimiseks, haldamiseks ja arendamiseks vajalike juhtimis-, kaitse-, side- ja mõõtesüsteemide talitluslik kogum, mis on vajalik gaasi ülekandeks ning ühenduste loomiseks teiste riikide võrkudega või gaasi transiidiks;
 - 2.1.5 **klient** on gaasi turuosaline, kes on sõlminud käesoleva tüüptingimuste raames võrgulepingu;
 - 2.1.6 **liitumispunkt** on võrguettevõtja ülekandevõrgu ja kliendi gaasipaigaldise ühenduskoht;
 - 2.1.7 **mõõtepunkt** on koht gaasitorustikul, kus mõõdetakse gaasitoru ristlõiget läbivat gaasikogust ja gaasi kvaliteeti (kui on kohaldatav);
 - 2.1.8 **mõõtesüsteem** on väljaehitatud mõõtevahendite ja lisaseadmete kogum, mis on ette nähtud mõõtepunkti läbiva gaasi koguse ja kui nõutud, siis ka gaasi parameetrite (kvaliteedi) määramiseks;
 - 2.1.9. **kliendi gaasipaigaldis** on kliendile kuuluv ühel või mitmel kinnistul, ehitistes või ühtse majandusüksuse moodustavas funktsionaalselt seotud ning kohtkindlalt paigaldatud ehitiste kompleksis ja nende teenindamiseks vajalikul maal omavahel ühendatud gaasitorustike talitluslik kogum kas tarbija gaasiga varustamiseks või võrguettevõtja võrku gaasi sisestamiseks;
 - 2.1.10 **lepinguline võimsus** on kliendi ja võrguettevõtja vahel võrgulepingus kokku lepitud maksimaalne liitumispunkti/liitumispunktide (sh jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkonna) võimsus megavatis (MW), mida klient saab igal ajahetkel kasutada;
 - 2.1.11 **reaalne võimsus** on liitumispunkti/liitumispunktides või jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkonna liitumispunktides kliendi poolt kasutatud võimsuse tegelik hetkeline väärtus megavatis (MW), mis on mõõdetud leppetingimustel mitte lühema kui 15-minuti pikkuse ajaperioodil jooksul;
 - 2.1.12 **ülekandeteenus** on teenus, mis on seotud gaasi edastamisega ülekandevõrgu kaudu kokkulepitud liitumispunktist või liitumispunktini. Gaasi ülekandeteenuse osutamiseks ei peeta tootmisetapi torustikku kuni liitumispunktini;
 - 2.1.13 **võrguühendus** on võrguettevõtjale kuuluvad gaasitorustikud ja -seadmed, mis on vajalikud liitumispunkti või ühes võrguettevõtja gaasijaotusjaamas asuva liitumispunktide kogumi kaudu gaasi edastamiseks ülekandevõrgust kliendi gaasipaigaldisele või kliendi gaasipaigaldisest võrguettevõtja ülekandevõrku.
 - 2.1.14 **jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkond** on võrgulepingus määratletud piirkond, kus asuvad võrguettevõtja ülekandevõrgu ja tegevusloaga jaotusvõrguettevõtja

vahelised ja seda võrgupiirkonda teenindavad ning jaotusvõrgu kaudu omavahel ühendust omavad liitumispunktid.

3. Ülekandeteenuse üldtingimused

- 3.1 Võrguettevõtja järgib võrguteenust osutades turuosaliste võrdse kohtlemise põhimõtet.
- 3.2 Võrguettevõtja tagab ülekandevõrguga liitunud kliendile võrguühenduse kasutamise ning gaasi ülekande liitumispunktini või liitumispunkti tüüptingimustes ja võrgulepingus sätestatud tingimustel.
- 3.3 Võrguettevõtja poolt ülekantud või tootmissuunalise kliendi poolt ülekandevõrku gaasi sisestamine, mis toimub liitumispunktis, kui pooled ei ole võrgulepingus kokku leppinud teisiti.
- 3.4 Liitumispunkti/liitumispunkte läbinud gaasi kogused mõõdetakse mõõtepunktides võrguettevõtjale kuuluva mõõtevahendiga, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
- 3.5 Klient on kohustatud tasuma mõõtesüsteemi ümberseadistamisega ja/või ehitamisega seotud kulud, mis on tingitud kliendi poolt punktis 12.1 alusel esitatud taotluse alusel tehtavast mõõtesüsteemi muutmisest.
- 3.6 Klient ei või tarbida ega võrku sisestada võrgulepingus kokkulepitud võrguühenduse lepingulisest võimsusest suuremat võimsust.
- 3.7 Klient tagab võrguettevõtjale ligipääsu võrguühenduse toimimiseks vajalikele gaasirõhu reguleerimise seadmetele ja mõõtevahenditele, kui need asuvad kliendi gaasipaigaldises ja võrgu ning kliendi gaasipaigaldise vahelistele sulgeseadmetele, mis on vajalikud võrguühenduse toimimiseks ja võrgulepingu täitmiseks, kui need asuvad väljaspool võrgu teeninduspiiri kliendi kinnistul või maaüksusel. Klient lubab vajaduse korral võrguettevõtjal nende asukohta muuta.
- 3.8 Võrguettevõtjal on õigus keelduda võrguteenuse osutamisest, kui:
 - 3.8.1 võrguteenuse kliendi gaasipaigaldis ei ole kooskõlas õigusaktide nõuete või võrguettevõtja poolt võrguga ühendamiseks esitatud tehniliste tingimustega;
 - 3.8.2 võrgus puudub võrguteenuse osutamiseks vajalik võimsus.
- 3.9 Võrguettevõtja põhjendab võrguteenuse osutamisest keeldumist. Keeldumise põhjenduses tuleb viidata keeldumise õiguslikule alusele. Punktis 3.8.2 sätestatud alusel keeldumisest teavitab võrguettevõtja Konkurentsiametit.
- 3.10 Muudatuse korral, mis on seotud poolte vahel sõlmitud võrgulepingus määratletud liitumispunkti asukoha, võimsuse, tootmiseseadme vahetuse või tootmise tooraine muutumisega, tuleb võrguettevõtjale esitada võrgulepingu muutmise taotlus või vajadusel uus liitumistaotlus, kui see tuleneb võrguettevõtja dokumendist: „*Elering AS-i gaasi ülekandevõrguga liitumise tingimused*“ (edaspidi: **liitumistingimused**).

4. Võrguühenduse fikseerimine

- 4.1 Võrguettevõtja ja klient lepivad võrgulepingus kokku vähemalt järgmistes liitumispunkti võrguühenduse andmetes:

- 4.1.1. liitumispunkti/liitumispunktide lepinguline võimsus;
- 4.1.2. liitumispunkti asukoht;
- 4.1.3. mõõtepunkti asukoht;
- 4.1.4. liitumispunkti rõhu kategooria;
- 4.1.5. minimaalne ning maksimaalne gaasi rõhk liitumispunktis;
- 4.1.6. minimaalne ning maksimaalne gaasi temperatuur liitumispunktis.
- 4.1.7. vajadusel jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkonna asukoht ja selles asuvad liitumispunktid ning võrgupiirkonna lepinguline võimsus ja selles asuva iga liitumispunkti lepinguline võimsus.
- 4.2 Võrguettevõtja fikseerib kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis mõõtesüsteemi kaasatud mõõtevahendite kasutuselevõtul ja väljavahetamise korral nende identifitseerimise tähised, plommid, info-ja sulgkleebised ning näidud.
 - 4.2.1 Võrguettevõtja teavitab klienti vähemalt viis (5) tööpäeva ette kavandatavast mõõtevahendi kasutusele võtmisest, selle väljavahetamisest või muust tegevusest, mille tõttu on vajalik eemaldada plomme või kleebiseid, võimaldades kliendi volitatud esindajal jälgida tehtavaid muudatusi mõõtesüsteemis.
 - 4.2.2 Kliendi või võrguettevõtja volitatud esindajal on õigus juurdepääsuks mõõtevahenditele kõikides mõõtepunktides, mis on seotud kliendi liitumispunkte läbiva gaasi mõõtmisega. Klient või võrguettevõtja esitab kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluse teisele poolele vähemalt kolm (3) tööpäeva enne soovitud visiidi kuupäeva. Taotluses peab taotleja märkima külastuse kuupäeva, eeldatava kestuse, külastajate arvu ja põhjuse, miks ta taotleb külastust.
 - 4.2.3 Võrguettevõtja või klient võib taotluse tagasi lükata, kui tal ei ole võimalik olulise põhjuse tõttu taotluses märgitud päeval visiiti korraldada. Sellisel juhul määravad ja kooskõlastavad pooled uue visiidi aja.
 - 4.2.4 Kliendi või võrguettevõtja visiit toimub teise poole pädeva personali järelevalvel ja juhendamisel. Klient või võrguettevõtja peab tegema kõik selleks, et vältida kahju tekkimist seadmetele ja alluma teise poole vastavatele juhistele.
 - 4.2.5 Võrguettevõtja või klient kohustub koheselt teavitama teist poolt mõõtevahendi kahjustusest, rikkest või mittevastavusest ning välja vahetama mittevastava mõõtevahendi.
- 4.3 Liitumislepingut mitte omavate klientide gaasipaigaldiste liitumispunktiks võrguga on kliendi gaasipaigaldise võrguühenduse torustiku ja kliendi kinnisasja piiri lõikumise koht, kui pooled ei lepi kokku teisiti.
- 4.4 Kui reaalne võimsus ületab liitumispunktis või jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkonnas võrgulepinguga fikseeritud lepingulist võimsust, on võrguettevõtjal õigus piirata või katkestada gaasivoog vastavalt tüüptingimustest tulenevale korrale ning nõuda võrguettevõtjale tekkinud kahju hüvitamist.
- 4.5 Gaasi võtmisel ülekandevõrgust tagab võrguettevõtja võrgulepingus fikseeritud gaasi rõhu- ja temperatuurirežiimi ning gaasivoo mõõtmise. Klient tagab gaasi tarbimisrežiimi vastavalt võrgulepingus fikseeritule.
- 4.6 Gaasi andmisel ülekandevõrku tagab klient võrgulepingus fikseeritud gaasi rõhu- ja temperatuurirežiimi ning gaasi tootmisrežiimi. Võrguettevõtja tagab gaasivoo

mõõtmise vastavalt võrgulepingus fikseeritud liitumispunktile või jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkonnale.

- 4.7 Tootmissuunaline klient peab gaasi sisestamisel tagama, et sisestatava gaasi rõhk on kõrgem kui võrguettevõtja süsteemi opereerimisrõhk.

5. Gaasi kvaliteedinõuded

- 5.1. Võrguettevõtja lisab võrguettevõtja võrgust väljastatavale gaasile odoranti, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.
- 5.2. Võrguettevõtja määrab ülekandevõrku sisestava ja väljastatava gaasi kvaliteedi ja koostab selle alusel bilansiperioodide kohta gaasi kvaliteeditunnistuse.
- 5.3. Ülekandevõrgust väljastatava ja sinna sisestatava gaasi kvaliteet peab vastama õigusaktides sätestatud nõuetele.
- 5.4. Juhul, kui tootmissuunalise kliendi poolt sisestatav gaas ei vasta gaasi kvaliteedinõuetele, on võrguettevõtjal õigus katkestada tootmissuunalise kliendi võrguühendus ülekandevõrguga.
- 5.4.1 Kvaliteedinõuetele mittevastava gaasi välja laskmine või utiliseerimine peab toimuma läbi tootmissuunalise kliendi gaasipaigaldise, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
- 5.4.2 Gaasi väljalaskmine või utiliseerimine ei tohi toimuda tüüptingimuste alusel kokkulepitud mõõtepunkti kaudu juhul, kui sellel on mõju mõõtepunkti mõõtetulemustele.
- 5.4.3 Väljalastava või utiliseeritava gaasi maksumuse ja väljalaskmisega seonduvad kulud kannab tootmissuunaline klient.

6. Nõuded kliendi gaasipaigaldisele

- 6.1. Kliendi gaasipaigaldisele kasutusele võtmisel ja hilisemal kasutamisel tuleb järgida nõudeid, mis on sätestatud võrguettevõtja liitumistingimustes ja õigusaktides.
- 6.2. Klient peab võrguettevõtjale esitama seadme ohutuse seadusest tuleneva kliendi gaasipaigaldise auditi õigusaktides ja liitumistingimustes sätestatud korras. Õigusaktides ja liitumistingimustes nõutud auditi puudumisel on võrguettevõtjal õigus piirata või vajadusel katkestada liitumispunkti läbiv gaasivoog.
- 6.3. Pooled tagavad, et nende omandis või valduses olevat võrku ja gaasipaigaldist kasutatakse nõuetekohaselt ja ettenähtud otstarbel ning et see ei tohi ohustada ümbritsevat keskkonda.
- 6.4. Võrguettevõtjal on pärast kliendi gaasipaigaldise kasutusele võtmist kogu võrgulepingu kehtivuse ajal õigus kontrollida kliendi gaasipaigaldise vastavust liitumis- ja/või võrgulepingus sätestatule. Kui kliendi gaasipaigaldis ei vasta lepingus kokkulepitule, on võrguettevõtjal õigus nõuda puuduste kõrvaldamist, keelduda gaasivoo esmasest avamisest või katkestada olemasolev võrguühendus seaduses või tüüptingimustes sätestatud alustel.
- 6.5. Klient on kohustatud kooskõlastama võrguettevõtjaga kirjalikult vähemalt 6 (kuus) kuud ette oma gaasipaigaldises toimuvad ümberehitustööd, kui tööde tulemused võivad mõjutada võrgulepingu nõuetekohast täitmist või võrguettevõtja

gaasipaigaldise funktsionaalsust. Juhul, kui muudatuse mõjul tuleb võrguettevõtja võrgus teha muudatusi või täiendusi, on klient kohustatud muudatustes ja kulude hüvitamises enne muudatuse tegemist kirjalikult võrguettevõtjaga kokku leppima.

- 6.6. Klient ei või kasutada gaasiseadmeid, mis häirivad gaasivõrgu rõhurežiimi või võrguühenduse taga asuvate teiste gaasiseadmete kasutamist või mille kasutamine ei ole õigusaktidega lubatud. Kliendi poolt antud kohustuse rikkumise korral on võrguettevõtjal õigus liitumispunkt sulgeda ning selle taasavamine toimub pärast kliendi poolt võrguühenduse sulgemise ja taasavamisega seotud kulutuste ning kliendi tegevuse tõttu kahjustada saanud võrguettevõtja seadmete maksumuse hüvitamist.
- 6.7. Ülekandevõrguga liidetud tootmissuunalise kliendi gaasipaigaldises uue tooraine kasutuselevõtmise korral, peab klient esitama liitumistaotluse ja lähtuma liitumistingimustes sätestatud nõuetest. Uue toorainena mõistetakse toorainet, mille tootmisel kasutamist ei ole kokku lepitud liitumislepingus.
- 6.8. Kui olemasolevas liitumispunktis toimub kliendi (va tegevusloaga jaotusvõrguettevõtja) poolt tema gaasipaigaldise vahetamine või muutmine, tuleb kliendil esitada võrguettevõtjale liitumistaotlus ja läbida liitumisprotsess, et kontrollida olemasoleva liitumispunkti sobivust uue või muudetud kliendi gaasipaigaldisele.
- 6.9 Kui kliendi võrguga ühendatud seade põhjustab tegevusloaga jaotusettevõtjast kliendi lepingu korduva rikkumise (nt gaasi võrgust võtmise asemel antakse võrku, rikutakse lepingus kokku lepitud liitumispunkti parameetrid jms), tuleb jaotusettevõtjast kliendil esitada võrguettevõtjale liitumistaotlus ja läbida liitumismenetlus võrguühenduse tehnilise lahenduse muutmiseks.

7. Võrguühenduse katkemine ja taastamine

- 7.1. Võrguühenduse katkestamine liitumispunktis toimub käesolevate tüüptingimuste ja õigusaktide alusel.
- 7.2. Võrguettevõtjal on süsteemihaldurina õigus kehtestada süsteemivastutuse täitmiseks gaasisüsteemi kasutamise tehnilisi piiranguid.
- 7.3. Võrguettevõtjal on süsteemihaldurina õigus anda kliendile täitmiseks kohustuslikke korraldusi tarbijate selliseks gaasitarbimise piiramiseks või katkestamiseks, mis on vajalik tarnehäire mõju leevendamiseks.
- 7.4. Võrguettevõtja ei hüvita tüüptingimuste punktides 7.2 ja 7.3 nimetatud võrguettevõtja tegevuste ja korralduste täitmisest tulenevat kahju ega kulutusi, välja arvatud juhul, kui võrguettevõtja tegevus või korraldused on olnud õigusvastased.
- 7.5. Lisaks punktis 7.3 nimetatule on võrguettevõtjal õigus kliendile ette teatamata katkestada liitumispunkti kaudu gaasi edastamine kui:
 - 7.5.1 on ohustatud inimeste elu ja tervis ning inimeste ja/või võrguettevõtja vara (sh ületamisest tingitud ohuga) või keskkond;
 - 7.5.2 viivitamatult gaasi ebaseadusliku kasutamise tuvastamise hetkest alates, sh ebaseaduslik kaitstud tarbijate varu kasutamine;

- 7.5.3 klient (va tegevusloaga jaotusvõrguettevõtja) ületab lepingus kokku lepitud liitumispunkti lepingulist võimsust.
- 7.5.4 Süsteemihalduri korraldusel on võrguühenduse katkestamine vajalik gaasisüsteemi varustuskindluse tagamiseks.
- 7.6. Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguühendus, teatades sellest kliendile vähemalt seitse (7) päeva ette, kui:
 - 7.6.1 kliendi gaasipaigaldis halvendab kolmanda isiku gaasiga varustamist või võrgu tehnilisi parameetreid;
 - 7.6.2 on takistatud võrguettevõtja ligipääs kliendi omandis või valduses oleval territooriumil asuvale võrguettevõtja või vastavalt kokkuleppele kliendile kuuluva mõõtesüsteemile selle kontrollimiseks või asendamiseks või gaasipaigaldise käitamiseks vajalike tööde tegemiseks;
 - 7.6.3 on rikutud maagaasiseaduse alusel sõlmitud lepinguid või maagaasiseaduses või selle alamaktides sätestatud tingimusi;
 - 7.6.4 kliendile kuuluvatest mõõtesüsteemidest ei edastata kokkulepitud infot võrguettevõtja infosüsteemidesse, juhul kui klient on võrguettevõtjaga kokkuleppel mõõtesüsteemi varasemalt ise rajanud.
- 7.7. Enne võrguühenduse katkestamist punktis 7.6 sätestatud juhtudel on võrguettevõtja kohustatud andma kliendile mõistliku tähtaja puuduse kõrvaldamiseks ning teavitama võrguühenduse katkestamisest klienti kirjalikus taasesitamist võimaldavas vormis teavitama. Teavitus peab sisaldama võrguühenduse katkestamise põhjust ja puuduse kõrvaldamise tähtaega.
- 7.8. Võrguettevõtjal on õigus nõuda kliendilt gaasi katkestamist võrgu plaaniliseks hoolduseks (sh diagnostikaks), remondiks või juurdeehituseks kestusega kuni 72 tundi (k. a.), kui ilma gaasikatkestusega ei ole võimalik hooldustööde läbiviimine. Võrguettevõtja kooskõlastab kliendiga planeeritava gaasikatkestuse vähemalt kümme (10) päeva ette, kui võrgulepingus ei ole kokku lepitud teisiti. Perioodil 1. oktoober kuni 1. mai tuleb plaaniline gaasikatkestus kliendiga eraldi kokku leppida, kui katkestus ohustab kaitstud tarbija gaasivarustust.
- 7.9. Üle 72 tundi kestusega plaaniliste gaasikatkestuse korral tuleb gaasikatkestus kliendiga eraldi kokku leppida.
- 7.10. Kliendil ei ole õigust keelduda plaanilisest gaasikatkestusest kui võrguettevõtja on:
 - 7.10.1 järginud kuni 72 (k. a.) tunni kestuse korral tüüptingimuste punktis 7.8 sätestatud korda;
 - 7.10.2 perioodil 2. mai kuni 30. september toimuva üle 72 tunni kestusega gaasikatkestuse korral avaldanud oma veebilehel gaasikatkestuste ajakava vähemalt nelikümmend kaks (42) päeva ette ning võrguühenduse gaasikatkestus on vajalik hooldus- või remonttööde läbiviimiseks selleks, et tagada seadmete ohutus ning vastavus standarditele ja nõuetele.
- 7.11. Kui gaasikatkestus toimus kliendi süüül, taastab võrguettevõtja võrguühenduse kolme (3) tööpäeva jooksul pärast seda, kui:
 - 7.11.1 klient on hüvitanud võrguühenduse taastamisega seotud kulud;
 - 7.11.2 võrguleping ei ole lõppenud;

- 7.11.3 kliendi võrguühenduse tagamiseks vajalikud seadmed ei ole saanud kahjustada kliendi süü tõttu;
- 7.11.4 kliendi poolt kohustuste rikkumisest tingitud võrguühenduse katkestamise aega ei arvestata maagaasiseaduses sätestatud gaasivarustuse järjestikku ja lubatud aastase summaarse katkestuste kestuse hulka.
- 7.12. Riketest põhjustatud võrguühenduse maksimaalse gaasikatkestuse kestuse määratlemisel lähtutakse õigusaktides sätestatust.
- 7.13. Riketest põhjustatud gaasikatkestuse kestust hakatakse arvestama hetkest, millal võrguettevõtja tuvastab gaasikatkestuse alguse või klient teavitab sellest võrguettevõtjat. Gaasikatkestuste kestuse üle peab arvestust võrguettevõtja.

8. Gaasi koguste mõõtmine ja lepingulise ning reaalse võimsuse fikseerimine

- 8.1. Võrguettevõtja tagab tema võrku sisestava ja sealt väljuva gaasi koguse kindlaksmääramise, mõõteandmete kogumise ja nende töötlemise võrgulepinguga kokkulepitud mõõtepunktides nõuetekohaste mõõteseadmete abil kooskõlas õigusaktidega, tüüptingimustega ning võrgulepinguga.
- 8.2. Reaalne liitumispunkti/liitumispunktide(sh jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkonna) tarbimisvõimsus fikseeritakse mõõtepunkte läbinud gaasivoo alusel mitte lühema kui 15-minuti pikkuse ajaperioodi jooksul.
- 8.3. Võrguettevõtja või klient teostab temale kuuluvate mõõtesüsteemide mõõtevahendite vastavuse hindamist vastavalt õigusaktidele ja võrgulepingule ning hooldamist vastavalt seadmete tootja ja võrguettevõtja hooldusjuhenditele.
- 8.4. Mõõtepunktist mõõteandmete edastamist korraldab võrguettevõtja, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti.
- 8.5. Klient tagab oma gaasipaigaldisel asuva võrguettevõtjale või vastavalt eraldi kokku lepitud kliendile kuuluva mõõtesüsteemi ja plommide ning kleeibiste puutumatuse.
- 8.6. Mõõtepunktiga seotud mõõtmisega seotud andmeid sisaldavad võrguettevõtja koostatud ja kliendiga kirjalikus taasesitamist võimaldavas vormis kooskõlastatud dokumendid on pooltele järgimiseks kohustuslikud.
- 8.7. Kliendi kirjalikus taasesitamist võimaldavas vormis esitatud nõudmisel peab võrguettevõtja korraldama mõõtesüsteemi mõõtevahendite erakorralist taatlemist. Kui taatlemisel selgub, et mõõtevahend on nõuetele mittevastav, kannab taatlemisega seotud kulud mõõtesüsteemi omanik. Käesolevas punktis kirjeldatud kohustused rakenduvad kliendile, kui mõõtevahend kuulub talle.
- 8.8. Mõõtesüsteemi rikke või mõõtesüsteemi või selle plommide kahjustuste, kaotumise, puudumise või hävimise korral, mida pole põhjustanud kliendi või kolmanda isiku tegevus või tegevusetus, samuti muul juhul, kui mõõtesüsteemi alusel määratud gaasi kogus ei vasta kliendi või kolmanda isiku tegevusest või tegevusetusest sõltumatul põhjusel tegelikult ülekantud gaasi kogusele, lähtuvad pooled ülekantud gaasi koguste määramisel arvutuslikust printsiibist. Arvesse võetakse eelnenud analoogsete päevade mõõtmistulemusi, kaugmõõtmiste tulemusi, kliendi kontrollarvestite mõõtmistulemusi, erakorralisi tarbimise või tootmise

muutusi jms. Käesolevas punktis toodud alustel gaasi koguse määramise kohta koostab võrguettevõtja koos kliendi esindajaga akti, mille alusel ta esitab kliendile vastava arve.

- 8.9. Mõõtesüsteemi rikke, selle näidu mõjutamise, moonutamise või mõõtesüsteemi või selle plommide kahjustuste, kaotsimineku või hävimise korral, mis oli põhjustatud kliendi või kolmanda isiku tegevusest või tegevusetusest (ebaseaduslik kasutamine), määratakse ülekantud gaasi kogus vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusele.
- 8.10 Klient on kohustatud tasuma mõõtesüsteemi ümberseadistamisega ja/või ehitamisega seotud kulud, mis on tingitud kliendi poolt punktis 12.1 alusel esitatud taotluse alusel tehtavast mõõtesüsteemi muutmisest. Kulude tasumiseks esitab võrguettevõtja kliendile eraldi arve.

9. Võrguteenuse müük ja arveldamine

- 9.1. Klient on kohustatud tasuma võrguettevõtjale võrguteenuste osutamise eest viimase poolt kooskõlas õigusaktidega sätestatud võrgutasu ning võrguettevõtja poolt kehtestatud võrgutasude hinnakiri moodustab võrgulepingu lahutamatu osa.
- 9.2 Gaasi väljumisel ülekandevõrgust kehtib kliendile võrgutasu vastavalt võrguettevõtja hinnakirjale.
- 9.3 Võrgutasu arvestamine algab võrgulepingu alusel kalendripäevast, mil liituja võtab liitumispunkti kasutusele, kuid mitte hiljem kui liitumislepingu järgse liitumispunkti valmimistähtajale järgnevast kalendrikuust, sõltumata sellest, kas liituja on liitumispunkti kasutusele võtnud.
- 9.4 Kui tüüptingimustes ei ole sätestatud teisiti, siis kliendile kohalduva võimsuspõhise võrgutasu suuruse kindlaksmääramisel lähtutakse lepingulisest võimsusest. Juhul, kui tegevusloaga jaotuvõrguettevõtjal on tema võrgupiirkonnas võrguettevõtjaga rohkem kui üks liitumispunkt, siis pooled võivad lepingus kokku leppida, et lähtutakse võrgupiirkonna lepingulisest võimsusest. Võrgupiirkonna suuruse muutmiseks ja/või selle gaasiga varustamiseks täiendavate liitumispunktide rajamiseks tuleb esitada liitumistaotlus.
- 9.5 Klient on kohustatud mitte ületama liitumispunkti(de) ja jaotusvõrguettevõtja võrgupiirkonna lepingulist võimsust. Võrguettevõtja kontrollib lepingulise võimsuse ületamist vastavalt punktile 10.2.
- 9.6 Makseperioodiks on üks arvestuskuu, kui võrgulepingus ei ole kokkulepitud teisiti.
- 9.7 Klient tasub võrgutasu ning muud võrgulepingust või tüüptingimustest tulenevad tasud võrguteenuse osutamisele järgneva kalendrikuu 21. kuupäevaks.
- 9.8 Võrguettevõtjal on õigus võrgutasu arvele lisada täiendavat tasu, kui see õigus tuleneb õigusaktidest.
- 9.9. Tasu loetakse makstuks päeval, millal see laekub võrguettevõtja arvelduskontole.
- 9.10 Kui klient ei maksa arvet märgitud maksetähtpäevaks, on võrguettevõtjal õigus nõuda viivist 0,05% maksetähtpäevaks maksmata tasult päevas kuni kogu tasu täieliku laekumiseni võrguettevõtjale. Viivist hakatakse arvestama maksetähtpäevale järgnevast päevast ja lõpetatakse tasu laekumise päeval. Arvete osalisel tasumisel

kustutakse võlgnevusest kõigepealt viivis ning seejärel põhisumma, kusjuures varem sissenõutavaks muutunud summad kustutatakse enne hiljem sissenõutavaks muutunud summasid.

- 9.11 Kui klient ei nõustu võrguettevõtja poolt esitatud arvega või nõustub sellega ainult osaliselt, kohustub ta sellest teatama võrguettevõtjale 3 tööpäeva jooksul pärast arve kättesaamist kirjalikus taasesitamist võimaldavas vormis, märkides ära kõik mittenõustumise põhjused. Osalise mitteaktsepteerimise korral on klient kohustatud tasuma aktsepteeritud osa eest vastavalt võrgulepingule. Võrguettevõtja on kohustatud hiljemalt viie (5) tööpäeva jooksul teate kättesaamisest arvates kontrollima kliendi avaldust ja teatama kliendile kontrolli tulemustest. Kontrollimise toimingu tõttu võib võrguettevõtja määrata hilisema maksetähtpäeva. Juhul, kui selgub, et arve oli õige, maksab klient võrguettevõtjale arvel näidatud tasu koos viivisega.
- 9.12 Kui korrigeeriva arve tulemusena või mingil muul põhjusel tekib kliendil ettemaks, kannab võrguettevõtja selle kliendile kahe (2) tööpäeva jooksul tagasi, välja arvatud punktis 9.10 toodud juhtudel või kui klient teatab võrguettevõtjale enne enammakstud summa tagastamise tähtaega oma soovist jätta enammakstud summa ettemaksuks. Kui võrguettevõtja ei maksa tagasimaksmisele kuuluvaid summasid kliendile tagasi ettenähtud tähtajaks, on kliendil õigus nõuda võrguettevõtjalt viivist 0,05% maksetähtpäevaks maksmata summalt päevas.
- 9.13 Klient on võrguettevõtja nõudmisel kohustatud maksma ettemaksu järgmistel juhtudel:
- 9.13.1 klient on jooksval aastal rohkem kui kolm (3) korda hilinunud tasu maksmisega üle kümne (10) päeva;
 - 9.13.2 kliendi juures avastatakse mõõtesüsteemi rike, selle moonutamine, mõõtesüsteemi või selle plommide ning taatlusmärgiste rikkumine, kaotsimine või hävimine, mis toimus kliendi kohustuste täitmata jätmise või mittenõuetekohase täitmise tulemusel või kliendi muu tegevuse või tegevusetuse tulemusel;
 - 9.13.3 kliendi suhtes esitatakse pankrotihoiatus või pankrotiavaldus või alustatakse pankroti-, saneerimis- või likvideerimismenetlust või muudest asjaoludest on ilmne, et kliendil võib lähiajal osutuda võimatuks täita kohaselt võrgulepingust tulenevaid kohustusi;
 - 9.13.4 kliendi liitumispunktis on katkestatud võrguühendus kliendi poolse võrgulepingu rikkumise tõttu;
 - 9.13.5 muudel tüüptingimustes või võrgulepingus sätestatud juhtudel.
- 9.14 Võrguettevõtjal on õigus nõuda ettemaksu tasumist võrguteenuse osutamise kuule eelneva kalendrikuu 21. kuupäevaks.
- 9.15 Ettemaksu suurus ei tohi ületada kahe (2) kuu maksete summat, mis määratakse kuue (6) kuu, mil klient võrguteenust kasutas, keskmise võrguteenuse tasu alusel. Kui kliendi poolt tasutud ettemakse on suurem tegelikult järgmisel kuul tasumisele kuuluvast maksest, arvestatakse rohkem makstud summa järgmise kuu ettemaksu katteks. Kui tegelik võrguteenuse tasu on suurem kui ettemaks, tasub klient puudu oleva summa võrguettevõtja poolt esitatud arve alusel.
- 9.16 Võrguettevõtja esitab kliendile võrguteenuste osutamise eest arve arvestuskuule järgneva seitsme (7) kalendripäeva jooksul. Kui klient ei ole saanud arvet mõistliku

aja jooksul, peab ta võrguettevõtjat sellest teavitama. Mõistlikuks ajaks on 15 kalendripäeva pärast arvestuskuu või viimase makseteatisel lõppu, kui pooled ei ole võrgulepingus kokku leppinud teisiti.

- 9.17 Pooltel on õigus teineteise vastu olevaid nõudeid tasaarvestada üksnes poolte eraldi kokkuleppel.

10. Vastutus kohustuste rikkumise eest

- 10.1. Pooled vastutavad võrgulepingus sätestatud kohustuste mittekohase täitmise või täitmata jätmise eest. Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguteenuse osutamine või seda piirata võrgulepingu rikkumise puhul, milleks loetakse eelkõige kui:
- 10.1.1 klient ei ole tasunud võrguettevõtjale võrgulepingu alusel tasu, mille kohta võrguettevõtja poolt kliendile saadetud vastava teatise saatmisest on möödunud 15 päeva ning klient ei ole selle aja jooksul puudust kõrvaldanud;
 - 10.1.2 klient kasutab gaasipaigaldisi, mis ei vasta tehniliste eeskirjade nõuetele ning mis ohustavad ülekandevõrku või selle osa varustuskindlust või põhjustavad ülekandevõrgus gaasi kvaliteedi olulise halvenemise;
 - 10.1.3 klient rikub oluliselt muid, tüüptingimustes, võrgulepingus või õigusaktides sätestatud kohustusi.
- 10.2. Kliendi poolne lepingulise võimsuse ületamine on võrgulepingu rikkumine. Võrguettevõtja kontrollib lepingulise võimsuse kasutamist mitte lühema kui 15-minuti pikkuse ajaperioodi jooksul.
- 10.3 Lepingulise võimsuse ületamisel tasub klient sellele järgneva 36 kalendrikuu jooksul võrgutasu vastavalt reaalse võimsuse suurusele. Kõrgema võrgutasu arvestus algab ületamisele järgneva kalendrikuu esimesest kuupäevast. Igal järgneval võimsuse ületamisel, mis ületab eelnevat võrgutasu arvestamise aluseks olevat võimsust, algab uue reaalse võimsuse järgne 36 kalendrikuuline võrgutasu periood.
- 10.4 Pooled vastutavad isikute tegevuse eest, keda nad kasutavad oma kohustuste täitmiseks.
- 10.5. Kohustuse mittekohane täitmine või täitmata jätmine on vabandatud, kui pool rikkus kohustust vääramatute jõu tõttu. Vääramatute jõud on asjaolu, mida pool ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud temalt oodata, et ta võrgulepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks, sealhulgas:
- 10.5.1 loodusõnnetused;
 - 10.5.2 tulekahju;
 - 10.5.3 majandusblokaad gaasisüsteemiga ühendussüsteemis töötavate riikide vahel;
 - 10.5.4 streik;
 - 10.5.5 diversiooniakt;
 - 10.5.6 hädaolukorra väljakuulutamine;
 - 10.5.7 võrguettevõtja õiguspärane tegevus gaasisüsteemi normaalolukorra tagamiseks.
- 10.6 Kui vääramatute jõu mõju on ajutine, on kohustuse rikkumine vabandatud üksnes aja vältel, mil vääramatute jõud kohustuse täitmist takistas.

- 10.7. Pool hüvitab teisele poolele võrgulepinguga sätestatud kohustuste täitmata jätmisega või mittekohase täimisega põhjustatud otsese varalise kahju, hüvitamisele ei kuulu saamata jäänud tulu. Otseseks varaliseks kahjuks on muuhulgas kohustuste rikkumise tõttu võrgu või selle osa sh mõõtesüsteemide kahjustuste kõrvaldamisega ja/või ümberehitamisega seotud kulud.
- 10.8. Pool peab kahjust teada saamisel mõistliku aja jooksul teatama teisele poolele kirjalikult kahju arvatava suuruse ja kahju hüvitamise aluse.
- 10.9. Poolel on õigus nõuda teiselt poolelt kahju olemasolu ja suurust tõendava teabe esitamist.
- 10.10. Võrguettevõtja ei vastuta oma võrgulepingust (sh tehnilistest eeskirjadest) tulenevate kohustuste täitmise eest, kui selle põhjustab kliendi tegevus, mis on vastuolus tüüptingimuste, võrgulepinguga või tehniliste eeskirjadega.
- 10.11. Võrguettevõtja ei taga võrgulepinguga kokku lepitud võrguteenuse kvaliteeti juhtudel, mis on põhjustatud kliendist, sh kliendi tegevustest ning kliendi gaasipaigaldise nõuetele mittevastavusest.

11. Teavitamine

- 11.1. Kõik võrgulepingu täimisega või võrgulepingust tulenevate vaidlustega seotud teated, nõusolekud, kooskõlastused ja muud tahteavaldused, samuti muu teave (edaspidi: **tahteavaldus**), mis omavad õiguslikku tähendust, tuleb teise poolele esitada kirjalikus vormis, kui tüüptingimused ei sätesta teisti. Informatiivse iseloomuga teated, mille edastamisel teisele poolele ei ole õiguslikke tagajärgi, võib esitada ka kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 11.2. Tahteavaldus loetakse kättesaadavaks juhul, kui see tahteavaldus on antud teisele poolele üle allkirja vastu või elektronposti teel võrgulepingus märgitud või teisele poolele kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatatud elektronpostiaadressil või edastatud postiasutuse kaudu registreeritud kirja teel kui mõnes tüüptingimuste punktis ei ole ette nähtud teisti. Kõik võrgulepingu täimisega seotud tahteavaldused, millega ei kalduta kõrvale võrgulepingu tingimustest, loetakse kehtivalt ja poolte jaoks siduvalt antuks üksnes siis, kui need on antud võrgulepingus nimetatud isikute või nende poolt otseselt selleks volitatud isikute poolt.
- 11.3. Klient teatab võrguettevõtjale gaasikatkestustest võrgulepingus näidatud telefonil või elektronposti aadressil.
- 11.4. Võrgulepinguga sätestatud kontaktandmete muutumisest teavitavad pooled teineteist 14 päeva jooksul.

12. Võrgulepingu muutmine ja lõpetamine ning erimeelsuste lahendamine

- 12.1. Võrgulepingut saab muuta Poolte kokkuleppel või muudel lepingus või seaduses ettenähtud alustel. Võrgulepingus kokku lepitud lepingulise võimsuse

vähendamiseks peab klient esitama võrguettevõtjale taotluse. Võrguettevõtja ja kliendi vahel taotluse alusel sõlmitud võrgulepingu muudatus jõustub selle sõlmimisele järgnevast kalendrikuust.

- 12.2. Võrguleping lõpeb:
 - 12.1.1 tähtajalise lepingu korral tähtaja möödudes;
 - 12.1.2 poolte kirjalikul kokkuleppel;
 - 12.1.3 võrgulepingu ülesütlemisel võrgulepingus ja/või õigusaktides nimetatud põhjustel ühe poole kirjaliku avalduse alusel;
 - 12.1.4 juriidilisest isikust kliendi lõppemisel.
- 12.3. Kliendil on õigus võrguleping lõpetada igal ajal, teatades sellest võrguettevõtjale kirjalikult vähemalt 30 päeva ette.
- 12.4. Võrguettevõtjal on õigus võrguleping üles öelda ja katkestada võrguühendus seadusega sätestatud korras.
- 12.5. Võrgulepingu lõppemisel maksab klient arvel näidatud tähtpäevaks kõik võrgulepingust tulenevad tasud.
- 12.6. Võrgulepingu lõppemisel mistahes põhjusel, kaasa arvatud võrgulepingu kehtetus, kohaldatakse ka pärast võrgulepingu lõppemist neid lepingusätteid, mis oma olemuse tõttu sätestavad poolte õigusi ja kohustusi pärast lepingu lõppemist.
- 12.7. Tüüptingimuste muutmisest teatab võrguettevõtja klienti kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt 30 päeva enne nende kehtima hakkamist. Võrgu kasutajale on õigus võrguleping üles ütelda, kui ta ei nõustu muudetud tüüptingimustega. Muudetud tüüptingimused avaldab võrguettevõtja oma veebilehel. Võrguettevõtja kohustub kliendi nõudmisel andma selgitusi muudatuste kohta.
- 12.8 Võrgulepingu täitmisest, muutmisest või lõpetamisest tulenevaid eriarvamused ja vaidlused lahendavad pooled eelkõige läbirääkimiste teel.
- 12.9 Poole tegevuse või tegevusetuse peale, mis on vastuolus maagaasiseadusega või selle alusel kehtestatud õigusaktidega, võib teine pool esitada kirjaliku kaebuse Konkurentsiametile.
- 12.10 Kui võrgulepingust tulenevaid vaidlusi ei õnnestu lahendada poolte läbirääkimistega, lahendatakse vaidlus Harju maakohtus.
- 12.11 Tüüptingimuste 2026/7. a. versiooni esmakordsel rakendamisel on kliendil võimalus esitada võrguettevõtjale 30 päeva jooksul pärast tüüptingimuste jõustumist taotlus oma liitumispunktide lõikes olevate võimsuste vähendamiseks. Uus lepinguline võimsus hakkab kehtima pärast taotluse esitamise tähtajast kuue (6) kuu möödumist ning uue lepingulise võimsuse kohane võrguteenuse arvestamine algab sellele järgneva kalendrikuu esimesest kuupäevast. Kui klient võimsuse vähendamise taotlust ei esita, jääb kehtima lepingus kokku lepitud võimsus.